

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото от Националния статистически институт наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

Оценка на бедността

По данни от изследването, през 2015 г., в област Ямбол линията на бедност е 333 лв. средномесечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 17.7% от населението на областта (табл. 1).

1. Основни индикатори за бедност в област Ямбол

Година на провеждане на изследването	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Референтна година за дохода	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Линия на бедност - средномесечен размер - лв.	230.1	248.0	256.0	254.0	352.9	332.7
Относителен дял на бедните - % от населението	21.1	24.4	16.9	15.3	28.8	17.7
Относителен дял на бедните преди получаване на социалните трансфери - % от населението	48.9	45.2	42.4	43.7	49.4	41.6
Относителен дял на бедните преди получаване на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	28.1	34.8	20.3	19.2	30.5	18.3
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението (S80/20)	6.6	5.9	6.8 ¹	5.9 ¹	6.9 ¹	4.0 ¹
Неравенство в разпределението на дохода /Коефициент на Джини ² /	33.3	31.3	35.5	29.9	35.5	25.8

В сравнение с предходната година размерът на линията на бедност за областта намалява с 5.7%, при увеличение 0.6% общо за страната, а относителният дял на бедното население в областта намалява с 11.1 процентни пункта. В областта относителният дял на бедност при мъжете е 13.8%, а при жените - 21.5%. Разликата в равнището на бедност между двата пола е 7.7 процентни пункта

¹ С по-малка стохастична точност, поради недостатъчен брой случаи.

² Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

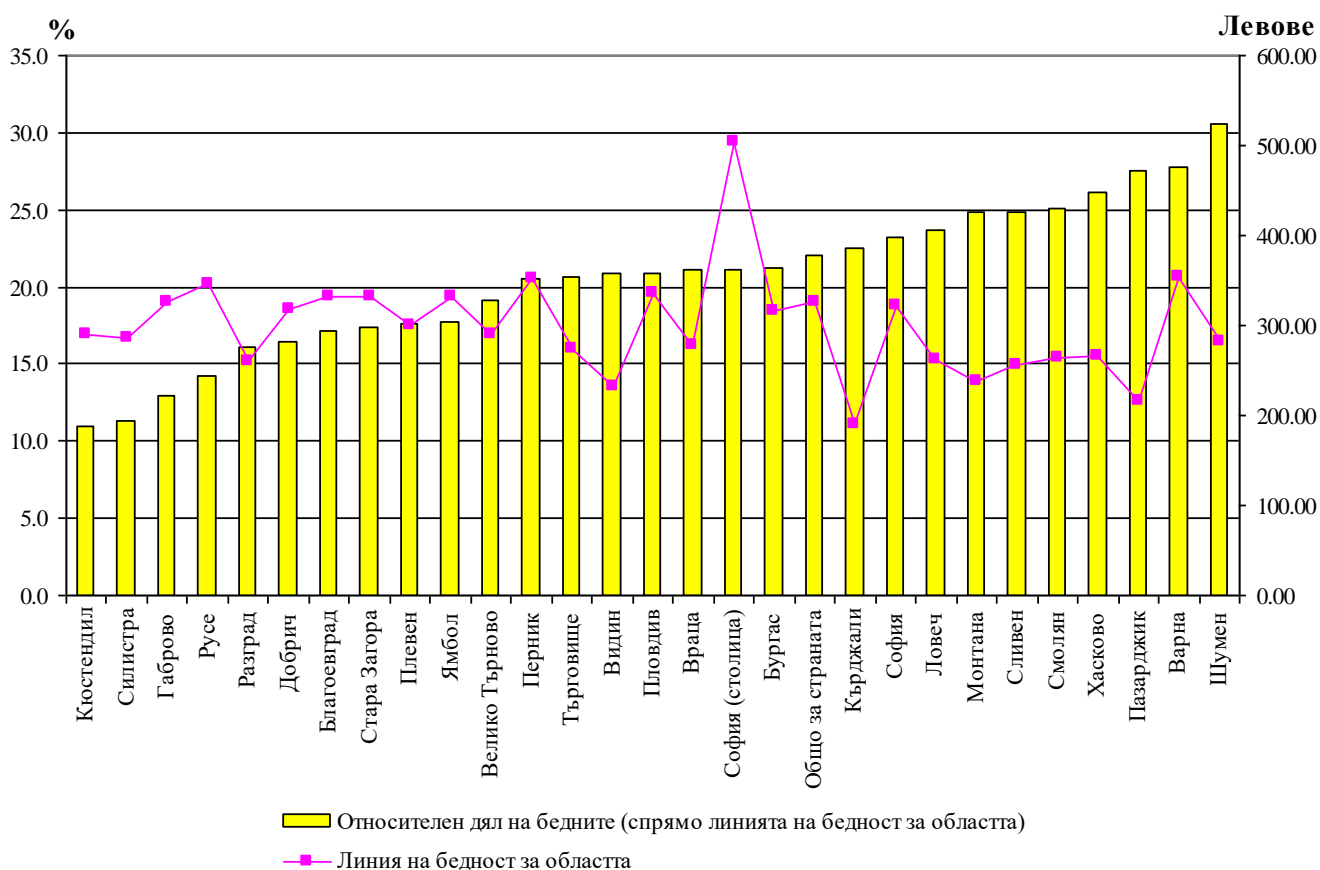

при 3.8 процентни пункта за страната (мъже - 20.0% и жени - 23.8%). В сравнение с 2014 г. в област Ямбол дялът на бедност при жените намалява с 8.5 процентни пункта, а при мъжете - с 13.9.

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2015 г. в област Ямбол показват, че ако в доходите на домакинствата се включат доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери, равнището на бедност се повишава от 17.7% до 18.3%, или с 0.6 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсиите и останалите социални трансфери равнището на бедност за областта нараства до 41.6%, или с 23.9 процентни пункта.

През 2015 г. най-висок размер на линия на бедност има област София (столица) - 504 лв., с равнище на бедност 21.1%, а с най-нисък размер на линията на бедност е област Кърджали - 189 лв., където равнището на бедност е 22.5%. През 2015 г. област Ямбол се нарежда на 7-мо място по размер на линия на бедност сред останалите области в страната - с 333 лв., докато през 2014 г. тя е била на 3-то - с 353 лева (фиг.1).

Фиг.1 Разпределение на областите по равнище на бедност през 2015 година

Материални лишения на домакинствата

В общите показатели за оценка на бедността са включени и субективни индикатори, свързани с материални лишения. Те показват субективната оценка и личните нагласи на лицата и домакинствата относно възможностите за задоволяване на отделни нужди и потребности.

През 2015 г. 11.3% от населението на област Ямбол живее в тежки материални лишения и намалява спрямо предходната година с 9.5 процентни пункта (табл. 2).

2. Население, живеещо с материални лишения, по пол за страната и в област Ямбол

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо за страната	45.7	43.6	44.1	43.0	33.1	34.2
Мъже	44.2	42.5	42.9	41.6	31.7	33.0
Жени	47.2	44.6	45.3	44.4	34.3	35.3
Област Ямбол	74.6	58.8	62.8	37.7	20.8	11.3
Мъже	75.6	57.3	65.1	34.4	20.0	9.3
Жени	73.6	60.4	60.6	41.2	21.7	13.2

Комбиниран индикатор

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2020“ от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели.

Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

Комбинирането на трите показателя показва, че в област Ямбол през 2015 г. 34.0 хил. лица, или 27.0% се нуждаят от специални грижи за преодоляване на бедността, социалното неравенство и изключването от активна трудова дейност (табл. 4). Стойността на показателя намалява с 10.6 процентни пункта спрямо 2014 година.

4. Население в риск от бедност или социално изключване

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо за страната						
Брой лица - хиляди	3718.7	3693.2	3621.1	3493.4	2908.6	2981.7
Процент от населението	49.2	49.1	49.3	48.0	40.1	41.3
Мъже						
Брой лица - хиляди	1729.3	1732.8	1703.3	1648.5	1370.6	1386.4
Процент от населението	47.3	47.7	47.6	46.5	38.8	39.5
Жени						
Брой лица - хиляди	1989.5	1960.5	1917.7	1844.9	1538.1	1595.3
Процент от населението	50.9	50.5	50.9	49.4	41.3	43.0
Област Ямбол						
Брой лица - хиляди	103.6	88.8	85.9	55.7	47.8	34.0
Процент от населението	74.8	62.3	66.0	43.3	37.6	27.0
Мъже						
Брой лица - хиляди	50.4	43.0	43.6	27.1	24.2	14.3
Процент от населението	75.6	60.4	68.6	40.9	37.5	23.1
Жени						
Брой лица - хиляди	53.2	45.8	42.3	28.6	23.6	19.7
Процент от населението	74.0	64.1	63.5	45.9	37.6	30.8

Методологични бележки

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на общите индикатори е ежегодно провеждането Наблюдение на доходите и условията на живот (EU-SILC).

Наблюдението за доходите и условията на живот (EU-SILC) като част от Европейската статистическа система (ESS) се осъществява по единна методология, определена с Регламент № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета, и осигурява информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването (EU-SILC) са всички **обикновени** домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени като цяло от целевата съвкупност.

Изследването се провежда върху 4-годишен ротационен панел от обикновени домакинства. Размерът на извадката за всяка година в панела е около 7 500 адреса/обикновени домакинства, разпределени във всички области на страната. Освен домакинството, попаднало в извадката, обект на наблюдение са и всички негови членове на 16 и повече навършени години. Извадката се състои от четири ротационни групи, като всяка година една от ротационните групи отпада от наблюдението и се заменя с нова. Този ротационен модел на извадка осигурява два типа данни:

- Моментни (данни от текущата година на наблюдение)
- Лонгитудинални (данни за домакинствата, участвали в поне две последователни години).

Наблюдението се провежда с два типа анкетни карти:

- Въпросник за домакинството
- Индивидуална анкетна карта за всяко лице от домакинството на 16 и повече навършени години.

Линия на бедност - За изследване на равнището на бедност в методологията на Евростат се използва общ разполагаем нетен доход. Линията на бедност представлява 60% от средния общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Еквивалентни скали - За пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на 14 и повече години получава тегло единица, вторият възрастен на 14 и повече години - тегло 0.5 и всяко дете под 14 години - тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общият разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Данните за измерителите на бедност по области не притежават статистическата точност, която съществува за същите, представени на национално равнище, поради по-малко наблюдаваният брой случаи. Това обстоятелство предопределя техният информативен характер и трябва да се има предвид при коментара. Наред с това представената информация дава възможност да се измерят определени тенденции и съотношения, които само по този начин могат да характеризират разглежданите процеси и явления в регионален аспект.

Повече информация и данни за индикаторите за бедност и социално включване могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк [http://www.nsi.bg/Социално включване и условия на живот/](http://www.nsi.bg/Социално_включване_и_условия_на_живот/).